



BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets Netam Leek

projectnummer: 501.15.00.00.00

Onderwerp: Beknopte natuurtoets Netam Leek

Datum: 08-10-2020

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer is voornemens om op het voormalige Netam-terrein in Leek nieuwe bedrijvigheid mogelijk te maken. Om de uitvoerbaarheid van dit plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 23 september 2020 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden waren: half bewolkt, circa 22 °C, droog en een matige wind.

PLANGEBIED

Het plangebied is gelegen aan de noordoostzijde en in de bebouwde kom van Leek (figuur 1). Het plangebied bestaat uit een terrein met grotendeels verhard oppervlak aan de oostzijde en een deel grasland aan de westzijde. Aan de oost- en zuidzijde van het plangebied ligt de weg Industriepark. Ten noorden en westen van het plangebied liggen bedrijventerreinen. Langs de zuid- en westzijde zijn enkele solitaire bomen aanwezig. Aan de noordoostzijde van het plangebied staat een loods die is opgetrokken uit kunststof platen. Permanent oppervlaktewater is niet aanwezig op het terrein.

De ontwikkelingen bestaan uit de realisatie van bebouwing ten behoeve van wonen en werken, de aanleg van parkeerplaatsen en overige verharding en de aanleg van groen rondom de nieuwe bebouwing. De huidige bebouwing blijft behouden. Vegetatie die nog aanwezig is op het terrein wordt verwijderd en verder wordt grond vergraven.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.



Figuur 1. Locatie van het plangebied (rood). (Bron kaartondergrond: ruimtelijkeplannen.nl.)



Foto's 1 en 2. Impressie van het plangebied op 23 september 2020. Links het aanzicht op het plangebied vanuit het zuiden. Rechts het aanzicht op de westzijde van het plangebied vanaf de zuidzijde.



Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb artikel 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die zijn beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb artikel 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb artikel 3.10-3.11).

Van deze laatstgenoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in artikel 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) (© NDFF 6 oktober 2020 10:00:17) blijkt dat in de directe omgeving van het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreffen met name vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren, reptielen, amfibieën, vissen en ongewervelden.

In het grasveld aan de westzijde van het plangebied en tussen de verharding zijn een aantal algemene gras- en kruidensoorten aanwezig, zoals paardenbloem, klein kruiskruid, straatgras, smalle weegbree, braam en akkerdistel. Langs de zuidzijde van het plangebied staan een aantal zoete kersen en langs de westzijde zijn enkele bomen aanwezig van soorten als kastanje, ruwe berk en esdoorn. Deze waargenomen soorten duiden op een voedselrijke bodem. Uit de omgeving van het perceel zijn geen beschermde plantensoorten bekend (NDFF). Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen en zijn gezien de terreingesteldheid en het ontbreken van geschikt biotoop, gelet op de voedselrijkdom, ook niet in het plangebied te verwachten.

In het plangebied is geen bebouwing aanwezig met geschikte ruimtes voor vogels met jaarrond beschermde nesten om een nest in te bouwen, zoals huismus of gierzwaluw. Deze bebouwing bestaat volledig uit kunststof platen zonder openingen en het heeft een plat dak. Verder zijn geen oudere bomen aanwezig waarin nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals buizerd of sperwer, kunnen zitten.

Het plangebied vormt mogelijk wel een onderdeel van het foerageergebied van een soort als huismus die in de omgeving van het plangebied kan broeden. In de bomen en struiken in het plangebied

² De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.



kunnen algemene vogelsoorten als merel of heggenmus tot broeden komen. De nesten van deze algemene soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

In de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van een aantal vleermuissoorten, zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger (NDFF). Het magazijn aan de noordoostzijde van het plangebied is volledig opgetrokken uit kunststof platen waardoor geen ruimtes aanwezig zijn die geschikt zijn als vleermuisverblijfplaats. Bomen met scheuren, spleten of holtes die geschikt zijn voor vleermuizen zijn verder ook niet aangetroffen tijdens het veldbezoek, waardoor vleermuisverblijfsplaatsen in het plangebied kunnen worden uitgesloten. Bomenrijen of doorlopende, brede watergangen die mogelijk onderdeel zijn van een vliegroute, zijn niet aanwezig in het plangebied. Wel zijn de graslanden en de groene randen in het plangebied geschikt als foerageergebied voor enkele algemene vleermuizen, zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger.

In de groenstroken in het plangebied kunnen enkele algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals veldmuis en huisspitsmuis (NDFF) voorkomen. Voor deze te verwachten algemene soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb. Uit de omgeving zijn de niet-vrijgestelde soorten boomarter, das, eekhoorn, otter, steenarter en waterspitsmuis bekend. Bomen met geschikte holtes voor boomarter of bomen met nesten van eekhoorn zijn niet aanwezig in het plangebied. Geschikt leefgebied voor das, zoals kleinschalige akker- en weidelandschappen, is niet aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van steenarter aangetroffen. In het plangebied is ook geen bebouwing of houtstapels aanwezig die geschikt zijn voor steenarter als verblijfplaats. Voor otter en waterspitsmuis ontbreekt geschikt leefgebied in het plangebied door het ontbreken van watergangen met overjarige ruigtevegetatie. Gezien de terreingesteldheid en de ligging van het plangebied in de bebouwde kom van Leek, zijn deze en andere niet-vrijgestelde zoogdiersoorten niet te verwachten.

De groene randen van het terrein vormen mogelijk geschikt landbiotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten zoals gewone pad en bruine kikker. Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. De niet-vrijgestelde soorten alpenwatersalamander, heikikker en poelkikker zijn bekend vanuit de omgeving van het plangebied (NDFF). Geschikt voortplantingswater voor deze soorten, zoals vennen of sloten, en landbiotoop is niet aanwezig in het plangebied. Deze en andere niet-vrijgestelde soorten zijn door het ontbreken van geschikt biotoop dan ook niet te verwachten in het plangebied.

De uit de omgeving bekende soorten gevleete witsnuitlibel, groene glazenmaker, noordse winterjuffer, rivierrombout en sierlijke witsnuitlibel (NDFF) die voorkomen in gebieden met laag- en hoogveen, vennen en beken met veel watervegetatie, kunnen in het plangebied geen geschikt biotoop vinden.



In de omgeving is de beschermde vlindersoort grote vos bekend (NDFF). Deze soort komt voor in gebieden met vochtige open bossen en boomgaarden met aanwezigheid van waardplanten als iep en boswilg. Dit biotoop is in het plangebied niet aanwezig. Gezien de terreingesteldheid zijn deze en andere beschermde soorten ongewervelden niet in het plangebied te verwachten.

In de omgeving van het plangebied is het voorkomen van de beschermde reptielensoorten hazelworm, levendbarende hagedis en ringslang bekend (NDFF). Geschikt leefgebied voor deze soorten, zoals broeihopen, bosschages en veen- of heidegebieden, is niet aanwezig in het plangebied. Gezien de terreingesteldheid zijn deze en andere niet-vrijgestelde reptielensoorten niet in het plangebied te verwachten.

De beschermde vissoort grote modderkruiper is bekend vanuit de omgeving van het plangebied (NDFF). Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater kan de aanwezigheid van beschermde vissen uitgesloten worden.

TOETSING

Bij uitvoering van het plan gaan geen jaarrond beschermde nesten van vogels of vleermuisverblijfplaatsen verloren.

Het plangebied zal in de nieuwe situatie veranderen als foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten zoals huismus en voor vleermuizen, maar zal naar verwachting niet volledig ongeschikt worden voor de te verwachten soorten die graag in stedelijk gebied foerageren. In de omgeving is daarnaast voldoende alternatief en bovendien hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vleermuizen en vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden dan ook niet op.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van de meer algemeen voorkomende vogels worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan worden voorkomen door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdierensoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Groningen. Voor deze soorten



hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Voor de overige soortgroepen kunnen negatieve effecten in het kader van de Wnb beschermde soorten worden uitgesloten.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van een externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor de provincie Groningen uitgewerkt in de Provinciale Omgevingsvisie 2019 en de Omgevingsverordening provincie Groningen 2019. Van belang is dat de provincie geen externe werking kent voor het NNN.

NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt verder buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande bos- en natuurgebieden en weidevogel- en akkervogelleefgebieden.

INVENTARISATIE

Het plangebied ligt op een afstand van circa 2,1 km ten westen van het dichtstbijzijnde in het kader van de Wnb beschermde Natura 2000-gebied 'Leekstermeergebied'. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op een afstand van circa 600 meter ten noordoosten van het plangebied. Verder ligt het dichtstbijzijnde 'Natuur buiten NNN'-gebied op circa 500 meter ten noorden van het plangebied. Dit betreft een bos. Het plangebied ligt verder op 5 kilometer ten zuiden van een gebied dat is aangewezen als weidevogelleefgebied.



TOETSING

Het plangebied ligt op ruime afstand van het Natura 2000-gebied 'Leekstermeergebied'. Het perceel is gescheiden van het Natura 2000-gebied door bebouwing, (water)wegen en agrarisch gebied. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten. Over deze afstand kan echter in potentie wel sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Daarom dient een AERIUS-berekening te worden gemaakt waaruit blijkt of tijdens de aanleg- en gebruiksfase al dan niet sprake is van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/jaar in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden.

Gezien de afstand tot het NNN, natuur buiten het NNN, akker- en weidevogelleefgebied en de aard van het plan, zijn geen negatieve effecten te verwachten op dergelijke gebieden. Het project is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Voor een toetsing aan het onderdeel soortenbescherming van de Wnb is op basis van het uitgevoerde veldbezoek (d.d. 23 september 2020) en het raadplegen van bronnen, gelet op de aard van het plan, een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan. Een ontheffing voor de Wnb voor beschermde soorten is niet nodig.

Met betrekking tot de planning en uitvoering van de werkzaamheden dient wel rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Op basis van de stikstofberekening kan worden bepaald of een vergunning van de Wnb nodig is voor uitvoering van het plan. Een nadere analyse van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. De ontwikkeling is op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de provinciale ruimtelijke verordening.